

Välkomna

Dagens program

19:00 – Presentation Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund

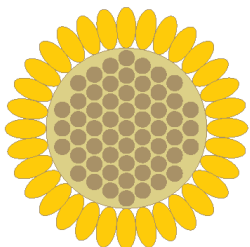
19:45 – Frågestund

20:00 – Presentation VA-rådgivningen

20:30 – Frågestund

21:00 – Avslutning

Presentationen finns på www.smohf.se

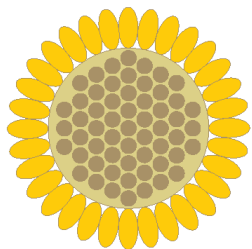

SÖDERTÖRNS
MILJÖ- & HÄLSO-
SKYDDSFÖRBUND

Tillsyn av enskilda avlopp

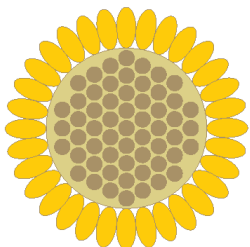
Maria Höggvist, Lina Westman & Berfin Kassibrahim

SÖDERTÖRNS
MILJÖ- & HÄLSO-
SKYDDSFÖRBUND

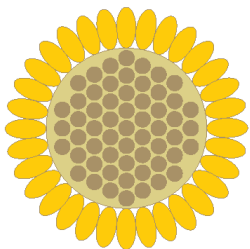
Informationsmöte

- Presentation av förbundet
- Avloppsvatten – innehåll och risk
- Bakgrund, syfte och avgränsning
- Svarsenkät
- Exempel på olika avloppslösningar
- Inspektion – så går det till
- Vad vår bedömning grundar sig på
- Efter inspektionen
- Avgift för vår tillsyn
- Ansöka om tillstånd innan tillsyn, inkl. kretslopp
- Frågor

Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund

- SMOHF – ”miljökontoret” för Haninge, Nynäshamn och Tyresö
- Förbundets huvuduppdrag är myndighetsutövning inom miljö- och hälsoskydd
- Förbundets bedriver tillsyn som kommunerna är skyldiga att utföra enligt bl a miljöbalken
- Målet med tillsynen är att de verksamheter som bedrivs inom kommunerna inte ska ha negativ inverkan på miljö och hälsa
- Enskilda avlopp är en miljöfarlig verksamhet

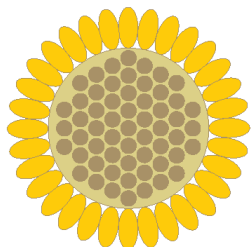

SÖDERTÖRNS
MILJÖ- & HÄLSO-
SKYDDSFÖRBUND

Avloppsvatten – innehåll

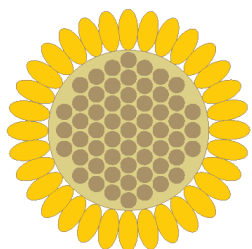
Avloppsvatten innehåller:

- Smittämnen
- Syreförbrukande ämnen (BOD)
- Näringsämnen, främst fosfor (P) och kväve (N)

Avloppsvatten – risk

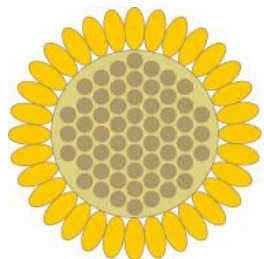
- Bristfälliga avlopp kan vara en risk för människors hälsa om smittämnen når kringliggande vattenbrunnar eller badvikar.
- Om avloppsvattnet inte renas tillräckligt så förs näringsämnen ut till vattendrag och kustvatten vilket medverkar till övergödning och algbloomning.

Tillsyn av enskilda avlopp 2015 - 2022

Syfte

- Att lokalisera avloppsanläggningar som behöver åtgärdas för att minska påverkan på miljön och minska risken för människors hälsa
- Att uppnå god status i vattenförekomster inom kommunen (EUs vattendirektiv)

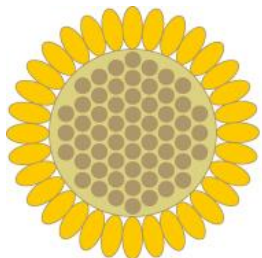

SÖDERTÖRNS
MILJÖ- & HÄLSO-
SKYDDSFÖRBUND

Tillsyn av enskilda avlopp 2015 - 2022

Bakgrund

- Det finns ca 4 700 enskilda avlopp i Nynäshamns kommun
- Beslut om ny VA-plan mars 2014
- Kommunalt vatten och avlopp för cirka 2 500 fastigheter
- SMOHF kommer att inspektera resterande ca 2 200 fastigheter med enskilda avlopp

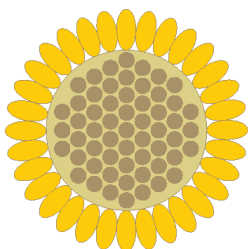
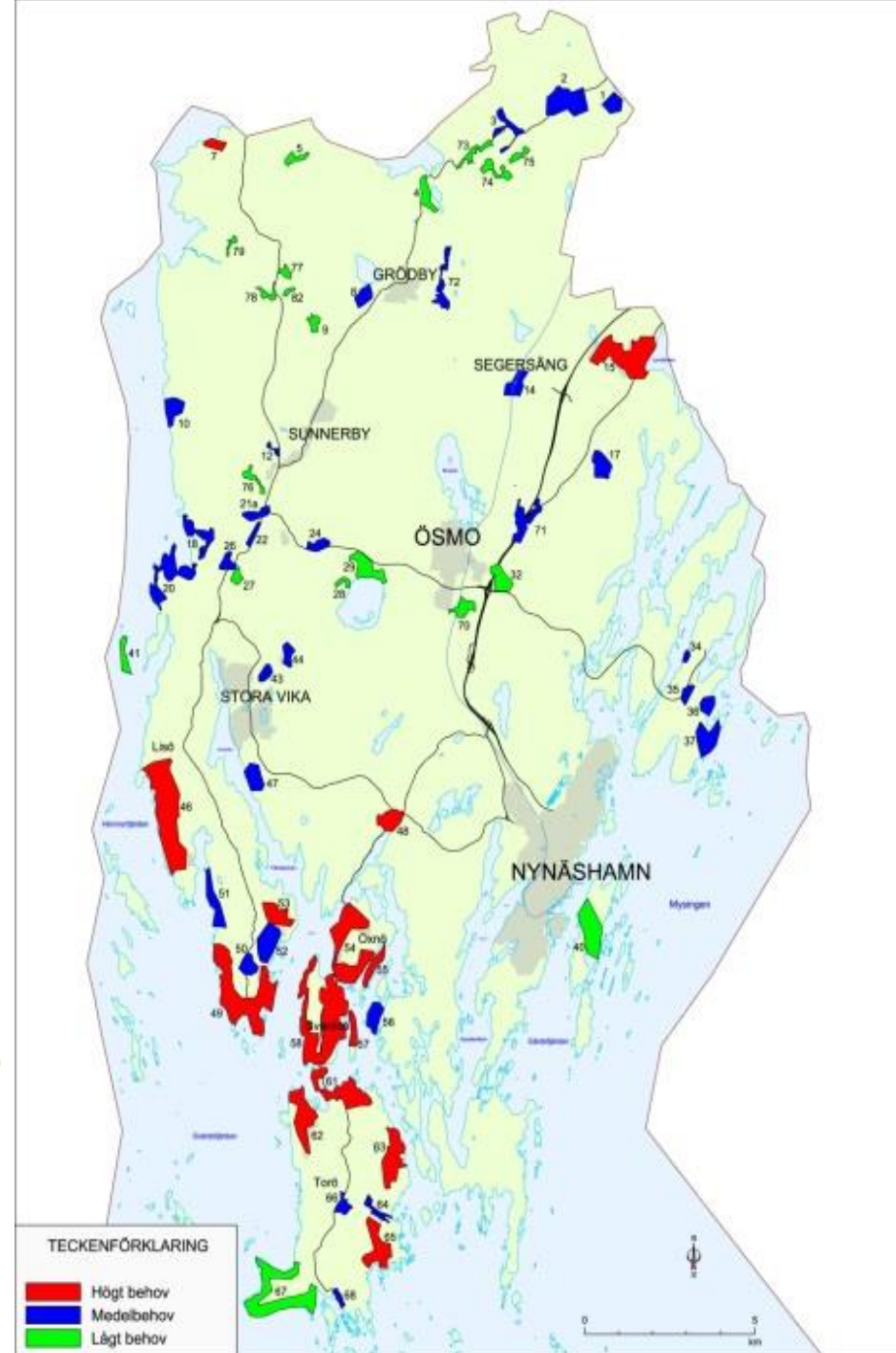

SÖDERTÖRNS
MILJÖ- & HÄLSO-
SKYDDSFÖRBUND

Avgränsning

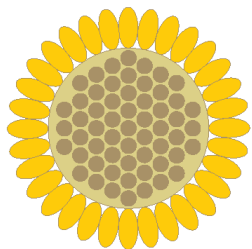
- Prioritering enligt Nynäshamns kommun VA-plan:
  - Områden med högst behov enligt Behovsanalysen 2011
  - Områden som ligger nära de vatten som klassats som övergödda
- Tillsyn per avrinningsområde
(Ett **avrinningsområde** är det landområde, inklusive sjöar, som avvattnas via samma vattendrag och rinner ut i havet)

Avgränsning

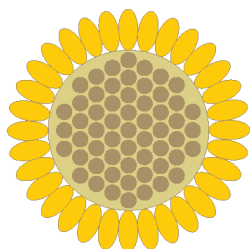
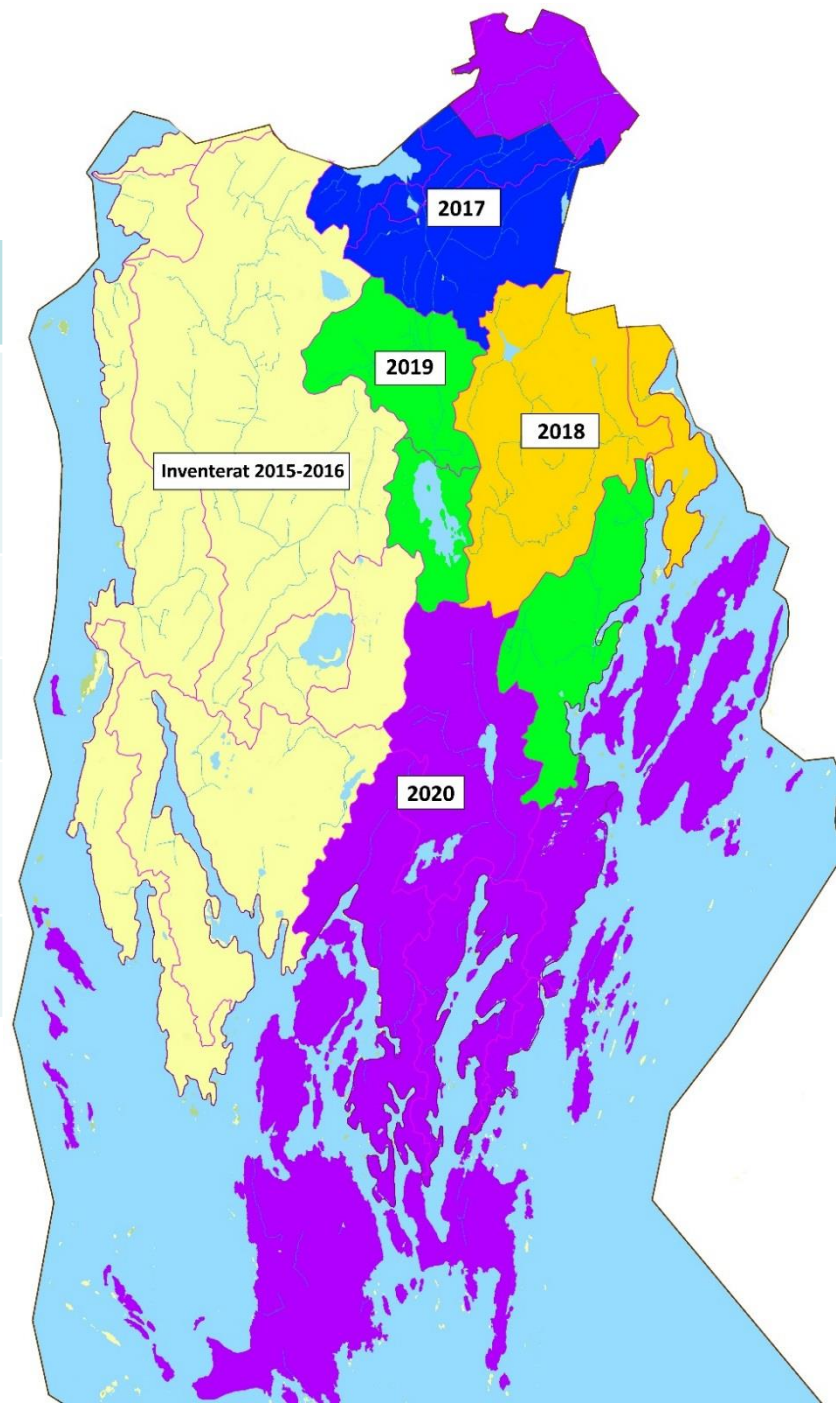
Innan tillsynen exkluderades:

- Obebyggda fastigheter
- Fastigheter som har nya avloppsanordningar, < 5år
- Fastigheter som har minireningsverk
- Fastigheter med avlopp som ingår i gemensamhetsanläggningar
- Fastigheter som har kommunalt vatten och avlopp
- Fastigheter som kommer att få kommunalt vatten och avlopp

Tillsyn 2015 - 2022

År	Område	Tot antal fastigheter
2015-2017	Sydvästra Nynäshamn och Lisö. Fitunaån och nordvästra kusten. Grindsjön, Långsättraån och Grindsjöån.	Ca 1000 st
2018	Nordöstra delen, från Landfjärden till Ösmo samt Ragnarök.	Ca 140 st
2019	Muskåns avrinningsområde och östra Nynäshamn	Ca 150 st
2020 och framåt	Ovan Grindsjöån, sydöstra Nynäshamn, Yxlö samt öar	Ca 700 st
Totalt		Ca 2000 st

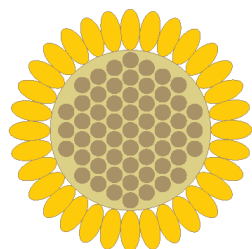
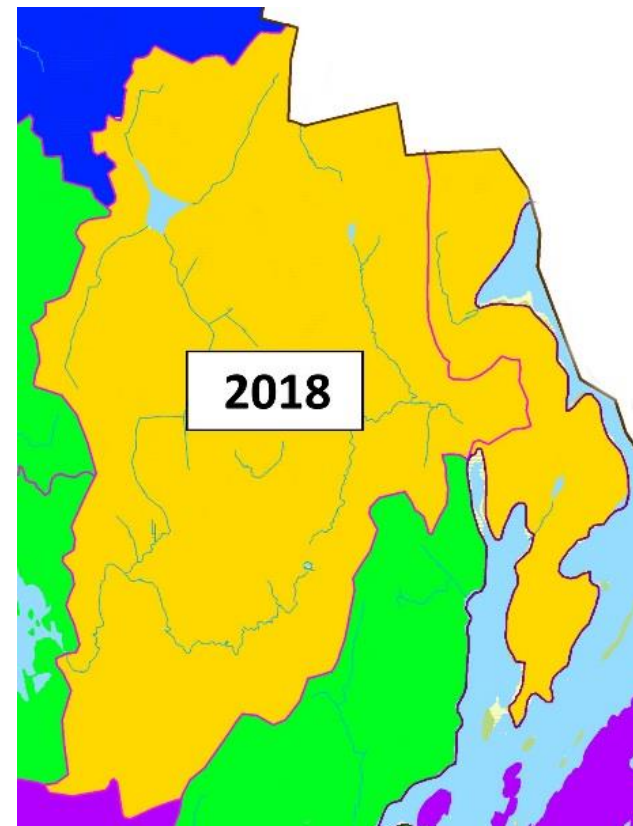

SÖDERTÖRNS
MILJÖ- & HÄLSO-
SKYDDSFÖRBUND

Tillsyn 2018

Ca 140 fastigheter

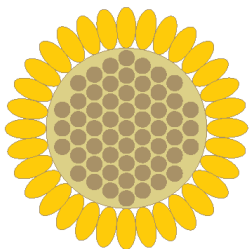
Inspektion	Utskick av resultat
V 36-43	Vintern 2018/2019

SÖDERTÖRNS
MILJÖ- & HÄLSO-
SKYDDSFÖRBUND

Tidsplan 2018

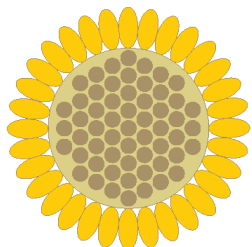
- Utskick av informationsbrev med svarsenkät (v 8)
- Vi tar fram arkivhandlingar
- Informationsmöte
- Inspektion (v 36-43)

- Bedömning och skriftligt besked under vintern
- Åtgärdstid 1 – 2 år
- Sammanställning av resultat

Svarsenkät

FYLL I DET DU VET!

- Boendetyp: Permanentboende eller fritidsboende
- Vistelse: Antal veckor/år,
- Nyttjande: Antal personer som nyttjar
- Komplementbyggnad: Typ och antal
- Installationer: Diskbänk, tvättställ, dusch, diskmaskin, tvättmaskin, badkar och WC
- Beskrivning av avloppsanordning
- Skiss/karta

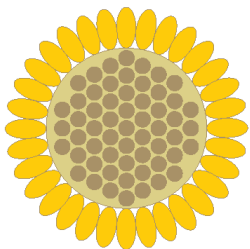
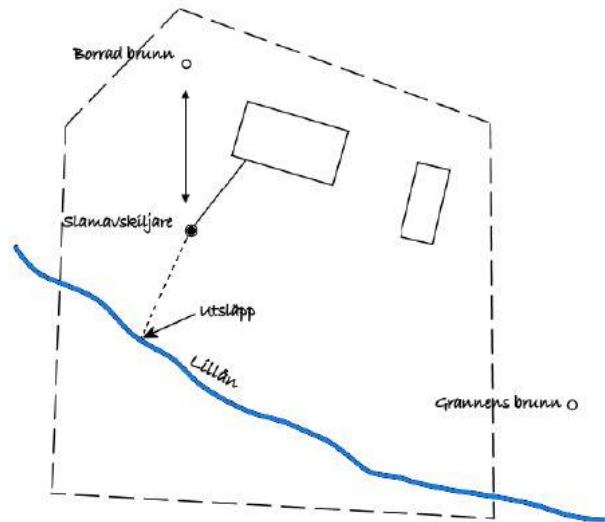
Svarsenkät

Exempel på skiss (plats för egen skiss finns på nästa sida)

Rita en skiss över tomten, alternativt bifoga en egen karta.

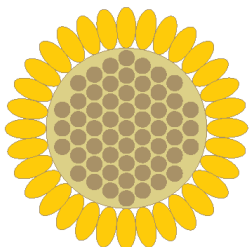
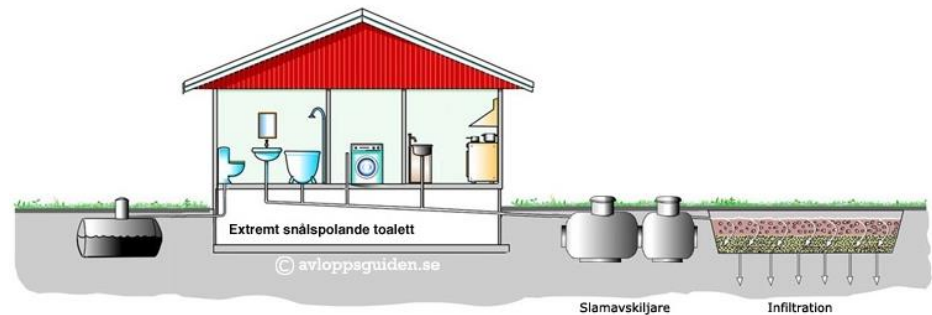
Ta med samtliga byggnader och markera vilka som har indraget vatten samt markera avloppsanordningens placering.

Markera den egna brunnen samt grannarnas brunnar och avstånd från dessa till avloppsanordningen. Rita även in vägar/infart. Skissen kan till exempel se ut enligt följande:

Exempel på olika avloppslösningar

- WC- och/eller BDT-vatten till slamavskiljare med efterbehandling
- WC-vatten till sluten tank eller torrtoalett
- WC- och BDT-vatten till minireningsverk med/utan efterpolering
- WC- och/eller BDT-vatten till slamavskiljare utan efterbehandling

Slamavskiljare

- I slamavskiljaren stannar de fasta partiklarna så att efterföljande reningssteg inte sätter igen
- I slamavskiljaren sker i princip ingen rening
- Slamavskiljaren har två eller tre kammare
- Slamavskiljaren töms regelbundet av SRV

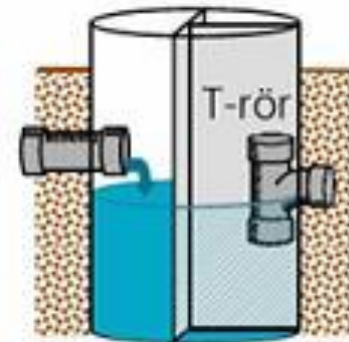
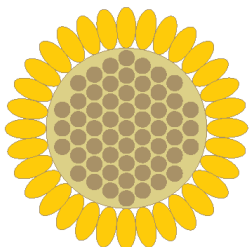
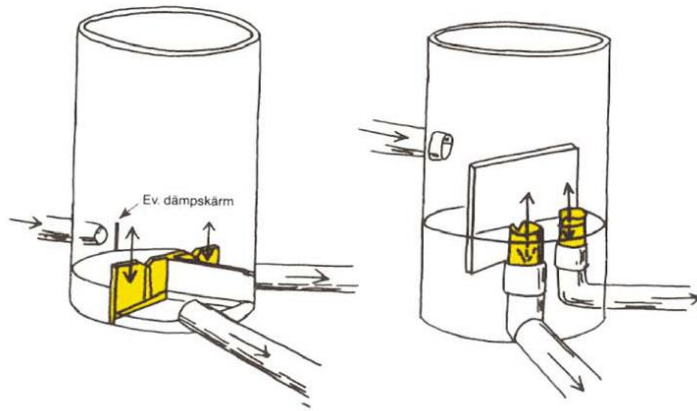

Bild: Ann-Marie Nerzer

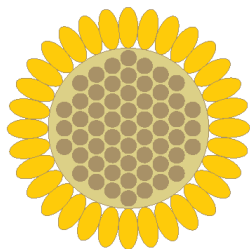

Fördelningsbrunn

- Fördelar avloppsvattnet jämnt mellan spridningsledningarna

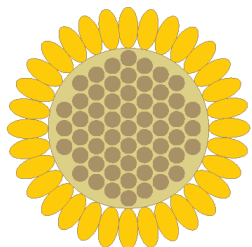

Exempel på utformning av fördelningsbrunnar.

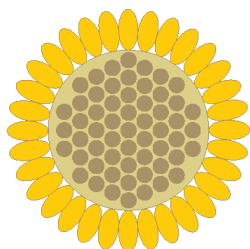
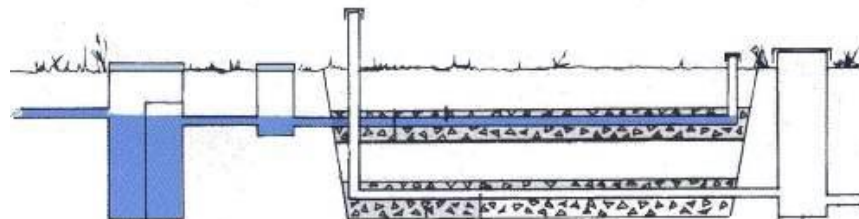
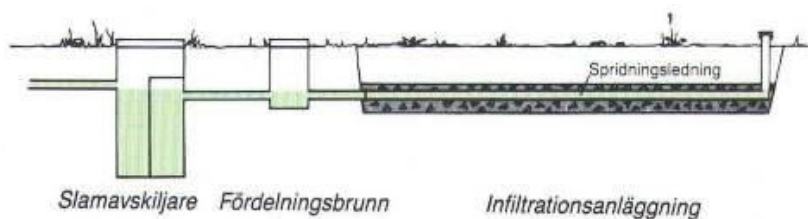
Efterbehandling

- I efterbehandlingen renas vattnet med avseende på smittämnen, syreförbrukande ämnen (BOD), och näringsämnen såsom fosfor (P) och kväve (N).
- I infiltrationsmaterialet bildas en "biofilm" bestående av bakterier och svampar som bryter ned smittämnen och organiskt material och oxiderar ammonium till nitrat.

Efterbehandling

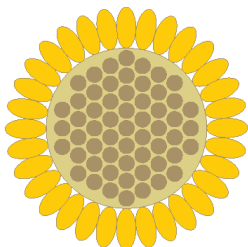
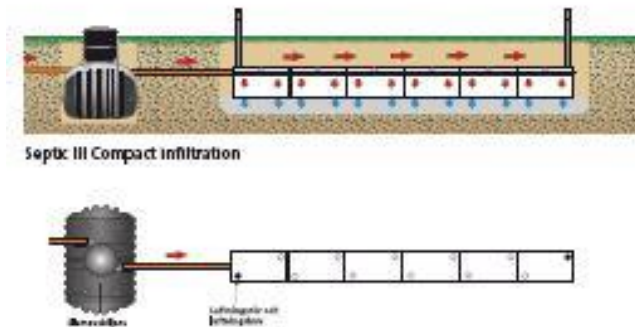
- Efterbehandlingen är beroende av markens naturliga förutsättningar för rening
- Infiltration och markbädd är de vanligaste typerna av efterbehandling
- Luftning av bädden är viktigt!

Kompaktfilter

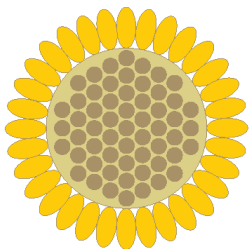
- I kompaktfiltret sker rening av avloppsvattnet enligt samma princip som i en infiltration eller markbädd fast på en mindre yta

Kompakt infiltration/markbädd

Stenkista

- Sker ingen rening
- Endast lämpligt som efterpolering
- Risk för olägenhet!

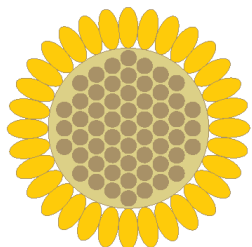

Inspektion – så går det till

Inspektion sker BARA utomhus

Vi tittar på:

- Vattenbrunnens placering och avstånd till avloppsanläggningen
- Avstånd från avloppsanläggningen till t.ex. sjö och hav
- Avloppsanläggningens komponenter och funktion
- Eventuell kompost

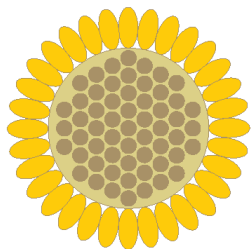
SÖDERTÖRNS
MILJÖ- & HÄLSO-
SKYDDSFÖRBUND

Bedömning i varje enskilt fall

- Funktion
- Risk för olägenhet för miljön och hälsan
- Skälighetsavvägning

Vår bedömning grundar sig på:

- Miljöbalken
- Förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd
- Rättspraxis
- Havs- och vattenmyndighetens allmänna råd

SÖDERTÖRNS
MILJÖ- & HÄLSO-
SKYDDSFÖRBUND

Efter inspektionen - Bedömning

Uppgifter saknas:

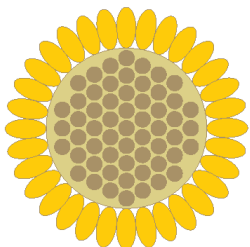
- Kompletteringar begärs in

Inga brister och ingen risk för olägenhet:

- Resultat och beslut om avgift

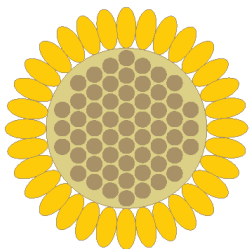
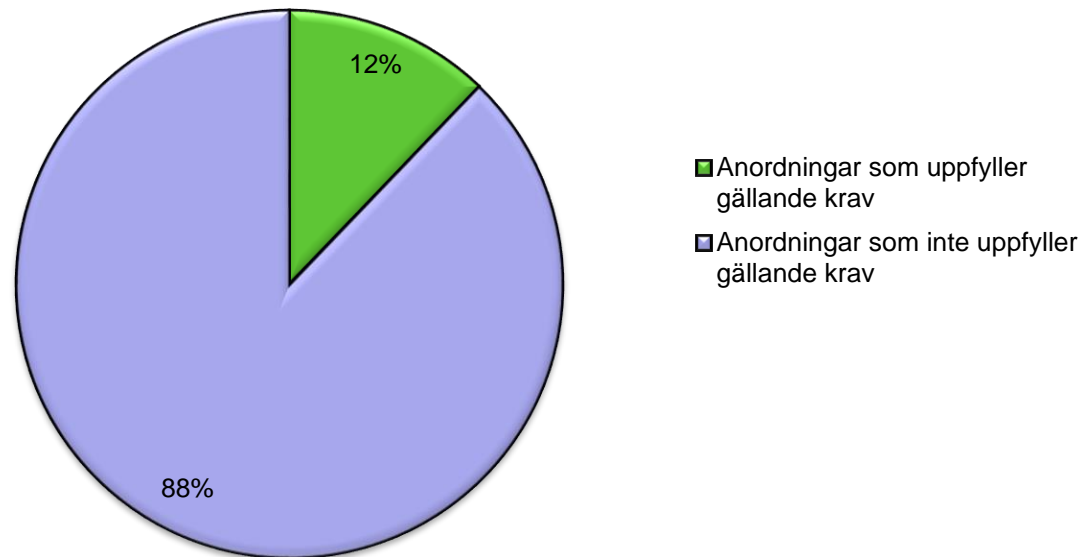
Brister och risk för olägenhet:

- Kommunikering av förslag till beslut
- Synpunkter inom 3 veckor

- Beslut
- Delgivning

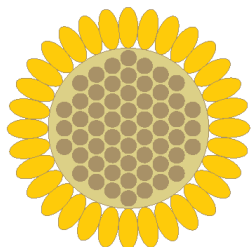
Resultat från tidigare år

- Ca 90 % av de enskilda avloppen uppfyller inte gällande krav (2015 & 2016)

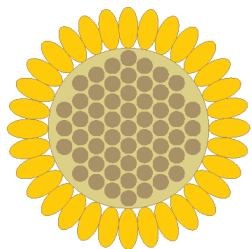
Avgift för vår tillsyn

- 27 kap 1 § Miljöbalken
- Vi debiterar per timme för nedlagd handläggningstid, ca 5 timmar
- Förbundets timavgift enligt taxa för 2018 är 1 220 kr/timme
- Vad ingår i tillsynen
  - Förberedelse: Inläsning på ärendet och planering
  - Restid och inspektion på plats
  - Bedömning och skriftligt beslut
  - Granskning och kommunicering av åtgärdsförslag

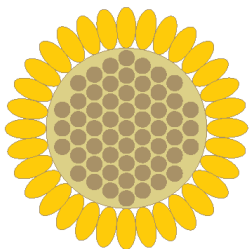
Uppfyller mitt avlopp kraven?

- Samtliga komponenter? T.ex. slamavskiljare, infiltrationsbädd och luftningsrör
- Finns tillstånd?
- Ålder?
- Skick?
- Vatten/slam?

Ansöka innan tillsynen

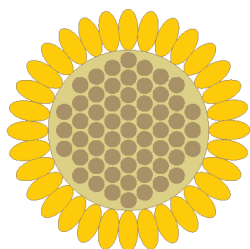
- Om du vet att ditt avlopp inte uppfyller gällande krav
- Undvik tillsynsavgiften
- Avgift tas ut för ansökan
- **KOMPLETT** ansökan senast den **1 juni!**

SÖDERTÖRNS
MILJÖ- & HÄLSO-
SKYDDSFÖRBUND

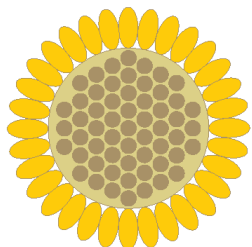
Komplett ansökan

- Kompletta ifylld ansökningsblankett
- Situationsplan (byggnader, dricksvattenbrunnar, energibrunnar, avloppsanordning)
- Yttrande till SRV gällande slamtömning
- Teknisk beskrivning av avloppsanordning
- Typritning efterföljande rening
- Vattenanalys, både kemisk och bakteriell
- Servitut/fullmakt i förekommande fall
- Se informationsbroschyr för mer information

Kretslopp/Vattenbesparande teknik

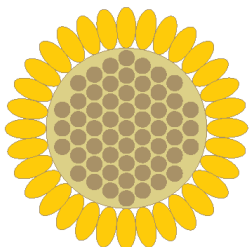
- Återföring av näringsämnen, kväve (N) och fosfor (P)
- Nya eller ändrade avloppsanordningar ska i första hand möjliggöra kretslopp och/eller vattenbesparande teknik
- Lämpligaste avloppslösningen innebär därför en separat och sluten hantering av toalettvattnet samt en separat avloppsanordning för bad-, disk- och tvättvattnet.
- Det finns idag en hygieniseringsanläggning i Haninge kommun. Det finns planer på ytterligare en i Haninge samt en i Nynäshamn.

Kretslopp/vattenbesparande teknik

- I första hand:
  - Extremt snålspolande toalett, exempelvis vakuum till slutna tank
  - Urinseparerande toalett till slutna tank
  - Torr toalettlösning
- I andra hand:
  - Snålspolande toalett till slutna tank
- I tredje hand:
  - Ej kretsloppsanpassat/vattenbesparande avlopp

Det görs alltid en bedömning i varje enskilt fall!

SÖDERTÖRNS
MILJÖ- & HÄLSO-
SKYDDSFÖRBUND

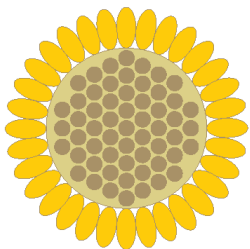

Information

Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbunds hemsida: www.smohf.se

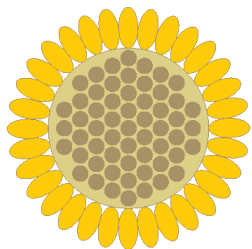
Servicetelefon: 08-606 73 00, avloppsfrågor, tis-tors kl. 13-16
miljokontoret@smohf.se

Nynäshamns kommuns hemsida:
<http://www.nynashamn.se/va-plan>

SÖDERTÖRNS
MILJÖ- & HÄLSO-
SKYDDSFÖRBUND

Frågor?

SÖDERTÖRNS
MILJÖ- & HÄLSO-
SKYDDSFÖRBUND